

An illustration of a woman with long brown hair, wearing a pink top and teal pants, climbing a purple staircase. She is holding onto a dark blue handrail. The wall behind her is yellow and decorated with several framed photos of families and a heart. A white towel hangs from the handrail. On the stairs, there is a blue bag, a yellow sock, and a purple trash can with a plant.

SARAH
TURNER

Doted' se musela
starat jen sama o sebe.

KRŮČEK PO KRŮČKU

Ale to se brzy změní.

**KRŮČEK
PO KRŮČKU**

Copyright © Sarah Turner 2022

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Johana Tkáčová, 2024

Cover © Adéla Korbelařová, 2024

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-4998-0 (pdf)

KRŮČEK PO KRŮČKU

SARAH
TURNER

PŘELOŽILA
JOHANA TKÁČOVÁ



*Pro tátu, který mi vždycky říkal, že můžu.
A pro Jamese, který mi to připomínal,
dokud jsem to neudělala.*

„Neboj se, dušičko. Za mraky je vždycky světlo.“

– Louisa May Alcottová, Malé ženy

Březen

1

Klíč v zapalování cvakne a já zaúpím. *Ale no tak.* Po včerejším cvaknutí aspoň následovalo nadějnější zakuckání. Dneska se žádné zakuckání nekoná, což je naprosto úžasné vzhledem k tomu, že mě dnes čeká moje první zhodnocení osobního rozvoje v nové práci. V té *nové nové práci.* Podle táty mě v každém zaměstnání po deseti týdnech přepadne krize. Nenašla jsem odvahu mu říct, že teď mám krizi už na konci čtvrtého týdne, protože vím, že by o tom pověděl mámě, která by zase spustila tu svou přednášku o zodpovědnosti a povinnostech. *Musíš v tomhle být trochu vytrvalejší, Beth. Trochu se předvést.*

Rádio se probudí k životu a ozvou se místní dopravní zprávy – *zpomalený provoz na silnici A39 mezi Kilkhampstonem a Strattonem způsobený dřívější poruchou auta převážejícího dobytek.* Obrátím oči v sloup. Lidi z naší vesnice neustále podotýkají, jaké máme štěstí, že žijeme v téhle části světa, a jak hrozné by bylo každý den dojíždět do práce ve velkém městě. Ale ve velkém městě bych aspoň nemusela zastavovat kvůli hospodářským zvířatům. Chápu, metro v horkém dni smrdí po podpažích a ponožkách, ale když v severním Cornwallu nadejde čas hnojení, taky to není žádná lahůdka pro smysly.

Zkusím klíčkem otočit ještě jednou. *Cvak, cvak, cvak, nic.*

V tašce mám láhev s vodou, ze které odšroubuju vršek, celou ji hltavě vypiju a při tom si nadávám, že jsem se dostatečně nezavodnila, než jsem si šla lehnout. Moje sestra nedá dopustit na to, že vypije půl litru vody, jakmile se večer vrátí z akce (i když, jak jí musím vždycky připomenout, večere s manželem a dalším párem při konverzaci o spánkovém tréninku a přihláškách na základku se tak úplně nedá nazvat „akcí“). Naše Emmy si ujíždí na mantrách a její aktuální mantra zní: *Udělej svému budoucímu já laskavost*. Samozřejmě si z ní kvůli tomu neúnavně dělám legraci, ale tajně si myslím, že na tom něco bude. Můžu si jen představovat, jakou má Budoucí Emmy v jednom kuse radost z promyšleného plánování Dřívější Emmy. To Budoucí Beth je z Dřívější Beth ustavičně zklamaná, protože Dřívější Beth má pro ni akorát tak nápady, které jí připadaly dobré bohužel jen v danou chvíli. Řekla bych, že tohle mi jednou vytesají na náhrobek: *Zde leží Beth. Milovaná dcera, sestra, teta a kamarádka. Měla plno nápadů, které se jí v danou chvíli zdály dobré*.

Ta pátá sklenka vína byla chyba. Napadne mě napsat zprávu Jorymu o svých automobilových trablech a zjistit, jestli má kocovinu, ale on už bude touhle dobou učit. Není to zrovna ideální parták do pracovního dne a málokdy se nechá zlákat k zabíjení nudy v kanclu přes WhatsApp. Jednou jsem to proti němu vznesla jako stížnost, ale jenom se zasmál a prohlásil: „Jenže já *pracuju*. Jednou to pochopíš, až vyrosteš.“

Opřu se čelem o volant a zvažím své možnosti. Máma s tátou nejsou doma, takže po nich nemůžu chtít, aby mě tam zavezli, ani zase žadonit o půjčení auta, dokud to svoje nenechám opravit (nebo dokud to za mě nevyřeší táta, snažím se nemyslet na to, kolik mu pořád dlužím za ten předchozí účet ze servisu). Odjeli za svými prarodičovskými hlídacími povinnostmi, ještě než jsem se vzbudila, což znamená,

že mě nezachrání ani sestra. Emmy by samozřejmě udělala laskavost svému budoucímu já a v první řadě by si zchátralý, deset let starý Vauxhall Astra s nejistou servisní historií vůbec nekoupila. „Víš, co se říká, Beth. Kdo nakupuje levně, ten nakupuje dvakrát.“ Jak jí ale vždycky odpovídám, já nakupuju levně, protože jsem švorc.

Jenže má pravdu, jako obvykle. Měla bych investovat do spolehlivějšího auta, ale taky bych si prý měla našetřit, abych se mohla přestěhovat nebo odstěhovat nebo prostě udělat něco jiného než bydlet s rodiči, což je od loňského roku, kdy mi bylo třicet, docela tragická situace. Dokud můj věk začínal dvojkou, nezdálo se to tak hrozné, ale když jsem se v den svých třicátin probudila v pokoji, ve kterém jsem vyrůstala, nebyla jsem na sebe zrovna hrdá. Zašla jsem si koupit monsteru a hořčicové křeslo a zkusila jsem ze svého dětského pokojíčku vytvořit něco trochu sofistikovanějšího, ale když mi Jory pomáhal s úpravami, zapomněli jsme dát do pořádku strop, takže teď, když ležím v posteli, pořád vidím na místě, kam jsem si kdysi vystavila fotku J ze skupiny Five, staré stopy po lepicí páse. Několikrát jsem málem měla infarkt, když mi J v noci spadl ze stropu na obličej, ale vždycky jsem ho tam pak vrátila a několik let se na mě díval s tím svým piercingem v obočí, co byl tehdy v módě. Rychlým googlením zjistím, že Jasonu Paulu „J“ Brownovi je teď čtyřicet dva let. Dokonce i Bradleymu z S Club 7 je skoro čtyřicet. Musím se odstěhovat.

Veselý moderátor místního rádia oznámí mezi písničkami čas, což mi připomene, že mám obrovské zpoždění. Zbývá mi už jediné jít pěšky. Prokázala bych tím snaživost, možná by to na mého nového šéfa i udělalo dojem. *Beth se pokazilo auto, ale stejně přišla. Paráda, Beth!* Jenže už tady sedím skoro půl hodiny a pozornost si získává i jiný nápad. Mohla bych tam prostě *nejít*. Trochu překroutit pravdu. Zaměnit „problém

s autem“ za „nevolnost“. Vím, že to není ideální řešení, ale kdybych byla upřímná, šéf by pro mě mohl zajet a s kocovinou já Malcolmovi čelit nemůžu. Už tak je hrozné sedět naproti němu celý den a mořit se se vším tím papírováním kolem jeho finančních smluv.

Tím se to asi rozhodne. Vzhledem k tomu, že den volna kvůli vymyšleným „ženským problémům“ jsem si vzala ani ne před čtrnácti dny, tuhle výmluvu použít nemůžu, i když teď to zrovna opravdu mám dostat. Určitě bych si z toho mohla vzít nějaké ponaučení. Nebo si založit falešný menstruační kalendář. O tenhle nápad se pak musím podělit s Emmy.

Odešlu omluvný e-mail Malcolmovi a vrátím se dovnitř s krásným příslibem celého dne nicnedělání před sebou. Uvažuji, jestli je v mrazáku nějaká pizza. Máma ji občas kupuje, když je v akci (za plnou cenu je to údajně zlodějna). Měla bych si vypnout telefon, kdyby se mi pokoušel dovolat někdo z práce, ale nejdřív musím na Instagramu smazat ty storýčka ze včerejší hospody s Jorym. Myslím, že mě nikdo z práce na sociálních sítích nesleduje – nejsem tam ještě tak dlouho, abych se s někým spřátelila –, ale nemám soukromý profil a byl by to trapas, kdyby se doslechli o mé migréně a pak narazili na video mého svůdného tance s tágem. I mně je trapně, když ho vidím. Proč se vždycky tak nakrucuju, když piju? V tu chvíli jsem si asi myslela, že vypadám dobře, a co hůř, požádala jsem Joryho, který byl rozhodně střízlivější než já, aby mě natočil. Usměju se, když na konci videa uslyším jeho smích, a pak video smažu a doufám, že žádné z těch 237 zhlédnutí, kterých se mu dostalo, nemá na svědomí nikdo ze společnosti Hexworthy Finance.

Jakmile telefon vypnu, vzpomenu si, že jsem měla napsat Emmy a popřát jí a Dougovi hodně štěstí na schůzce ohledně

hypotéky. Sakra. Proto tady máma s tátou nejsou. Jsou u nich, hlídají Teda a dohlíží na to, aby se Polly v pořádku dostala na autobus (i když ve čtrnácti už je na to, aby zvládla dojet na autobus, dost stará). Opravdu bych měla prokázat nějaký zájem o jejich tažení za vlastním domovem, který si doteď patnáct let jen pronajímali. Mě to opravdu zajímá, je to pro mě velká událost, jen jsem o tom už tento týden od mámy slyšela až až. *Mají za sebou tolik práce a vymysleli to dobře. To se tvojí sestře daří, že, Beth?*

Doma je ticho. Udělám si čaj, odnesu si ho do obývacího pokoje a cestou si z konferenčního stolku vezmu notebook. Zvoní domácí telefon, ale já ho ignoruju a uvelebím se na pohovce s tátovou tartanovou dekou přes nohy. „*Cornwallskou tartanovou dekou*“, jak mi rád připomíná a vždycky se hrozně diví, že tohle upřesnění ve mně okamžitě nevyvolá nával citu k oné dece. Táta je na své cornwallské kořeny náležitě pyšný.

Čistě ze zvyku si projdu pár nabídek práce, což je vždycky ošidná kratochvíle, při které si uvědomuju, že nevím, co chci dělat ani kde chci žít (kromě toho, že nechci dělat to, co dělám teď, a žít v St Newth, kde je nejvýznamnější událostí roku květnové stavění májky). Ještě než začne *Dnešní dopoledne*, nemám už co dělat, takže se uchýlím k procházení Facebooku na notebooku, z čehož mám vždycky trochu pocit, jako by byl rok 2006. Generace mé neteře, současní středoškoláci, nikdy nepochopí tu oddanost, kterou musel člověk projevit, když celé hodiny na notebooku nahrával alba fotek z akcí, někdy dokonce i několik alb z jednoho večera (*proč?*), stejně jako nedocení tu rychlost, se kterou jsme rušili označení na nelichotivých fotkách.

K mému velkému překvapení mi Jory napsal přes Messenger. Kliknu na tu zprávu a jsem zklamaná, že neobsahuje

ani jeden kocovinový GIF nebo meme. Zní hodně přímočaře a popravdě taky trochu rozkazovačně.

Beth, kde jsi? Zapni si telefon prosím.

S ním si popovídám ráda. Je to nebezpečné, ale rozhodnu se, že budu riskovat hovor od šéfa. Jen co se obrazovka telefonu rozzáří, spustí se obávaná lavina vibrací. Bože můj. Malcolm mi asi nechal zprávu v hlasovce. Zkontroluju zprávy. Hlasová zpráva, neznámé číslo (nejspíš práce). Hlasová zpráva, táta. Hlasová zpráva, Jory. *Jory?* Ten se mnou nikdy přes hlasovku nekomunikuje – proč mi volá ze školy?

Zrovna se chystám přehrát hlasové zprávy, když mě zaplaví vlna textovek. Táta se mi za poslední půlhodinu pokoušel volat sedmkrát. Taky mi dvakrát napsal, jednou aby se zeptal, kde jsem, a podruhé aby mi řekl, ať si zapnu telefon a zavolám mu, jakmile to půjde. Žádné pozdravy nebo otázky, jak se mám. Možná z nějakého důvodu volal do kanceláře a tam mu řekli, že mám migrénu. Je to od něj hezké, že se o mě zajímá, ale sedm zmeškaných hovorů už mi připadá jako trochu přílišná péče. A člověku s migrénou by to asi ani nijak nepomohlo, řekla bych. Klepnu na tlačítko volání a jdu na chodbu, abych měla co nejlepší signál. Zvedne to po dvou zazvoněních.

„To jsi ty, Beth?“ Zní tišeji než obvykle. Mám teď špatný pocit z toho, že si dělá starost.

„Ano, tati, to jsem já. Volal jsi ke mně do práce? Promiň, s tou migrénou to bylo trochu nedorozumění–“

Přeruší mě tím, že řekne moje jméno. Zopakuje ho třikrát. Z jeho tónu se mi ježí chlupy na zádech.

Srdce mi teď buší rychleji. „Tati, co se děje? Kde je máma?“

Odmílčí se. Když začne velmi pomalu mluvit, sevře se mi hrudí. „Máma je tady se mnou. Jsi tam s někým? Neřídíš, že?“

„Ne, neřídím. Jsem doma. Proboha, tati, co se stalo?“
Chvěju se.

Mluví mimo sluchátko. Slyším tlumený hovor s mámou, která zní rozrušeně. Na pozadí hraje *Prasátko Peppa*, takže vím, že jsou pořád u Emmy, ale jde slyšet ještě někoho. Nějakého muže. Nepoznávám ho. Není to Doug, můj švagr.

„Zůstaň tam, broučku, jen se drž a já hned přijedu.“ Táta pláče.

Teď pláču i já, aniž bych znala důvod našeho pláče. „Ne. Řekni mi to teď, tati, ať je to, co je to. Prosím.“

Nevolá kvůli mé migréně. Snažil se mi sedmkrát dovolat kvůli něčemu jinému, něčemu, co by mi nejraději řekl osobně, něčemu, co ho rozplakalo. Musí to být něco zatraceně hrozného.

A pak to řekne.

„Moc mě to mrzí, broučku. Tvoje sestra a Doug... měli nehodu.“

2

Nepamatuju si, jak pro mě Jory přijel ani jak mě zvedl z podlahy, ale muselo se to stát, protože sedím na přední sedačce jeho dodávky a on mi drží tvář v dlaních. Něco říká, ale nic neslyším. Sleduju, jak pomalu pohybuje ústy, stejně přehnaně, jako když jsme se v dětství snažili mluvit v bazénu pod vodou. Po vynoření nad hladinu jsme se smáli, šlapali vodu a hlásili, co jsme tomu druhému odezřeli ze rtů. Za více než dvacet let přátelství jsem ho ještě neviděla tak ustaraného.

„Beth?“ Do uší se mi vrátí zvuk a se škubnutím si vzpomenu, proč jsem byla schoulená do klubíčka na zemi na chodbě. Celá se roztřesu.

„Doug je mrtvej.“ Oznámím to jako skutečnost, ale dívám se na Joryho prosebně, chci, aby mě opravil, nebo mi aspoň sdělil nějakou novinku, že to nakonec není tak strašné, ale on neudělá ani jedno. „Emmy taky umře, že?“ Tak zoufale chci, aby to byla chyba, nedorozumění. Není to pravděpodobné, to vím, ale taky ne nemožné. Začínám smlouvat. S bohem nebo kýmkoli, kdo mě slyší. *Udělám cokoli, aby to nebyla pravda. Už si nikdy nebudu na nic stěžovat, jenom ať je švagr zpátky, sestra neumře a celá ta nehoda ať není skutečná.* Drkotám zuby.

„To nevíme. Emmy má tuhej kořínek.“ Jory mě pustí, sundá si sako a přehodí mi ho přes ramena. Vzpomínám si, že to

stejně udělal ten večer, kdy se se mnou po opilé hádce rozešel můj první kluk. Jory přijel a našel mě, jak se z toho šoku nebo adrenalinu nebo obojího celá třesu. Seděli jsme na obrubníku před klubem s hamburgery z rychlého občerstvení v dodávce a on mi říkal, že všechno bude v pořádku. Chci, aby mi řekl, že všechno bude v pořádku i teď, ale on to neudělá. Nastartuje. „Musíme do nemocnice. Jenom jsem nejdřív chtěl mít jistotu, že nemáš panickej záchvat.“

„Jeď, prosím. Musím tam. Jak dlouho–“

„Hodinu dvacet pět,“ odpoví a podá mi tašku. „Uvnitř je láhev s vodou a sáček, kdyby se ti udělalo špatně. Říkalas, že možná budeš zvracet. Vzal jsem ti i brýle. Říkal jsem si, že kontaktní čočky tě možná budou pálit. Nevěděl jsem, co sbalit, a tys jenom křičela...“ Hlas se mu vytratí. Vypadá, že brečel. Viděla jsem Joryho brečet jen jednou, v devítce, když jsem u něj byla a jemu zrovna zemřel špringršpaněl Brambl.

Věci, co mi dal, držím na klíně a polykám knedlík, který mě pálí v krku. „Nemůžu ji ztratit, Jory. Polly a Ted ji potřebují. Já ji potřebuju.“

Pohlédne na mě, ale neodpoví.

Koušu si nehty. *Doug je mrtvej*. Zní mi to hlavou pořád dokola. Viděla jsem ho před dvěma dny. Přišla jsem k nim bez pozvání na večeři, protože jsem se dozvěděla, že mají lasagne. Sestra dělá nejlepší lasagne. Nechává je nahoře opéct dokřupava, jak to mám ráda. Celý večer jsem si dělala legraci z Dougových tátovských džínů a Emmyiných gumových bot na zahradu. Teď je u nich v kuchyni policie a říká, co nechceme slyšet. Jak může být tak zničehonic prostě *pryč*?

Jory zapne rádio, ale když ve zprávách ohlásí smrtelnou nehodu na M5, hned ho zase rychle vypne. Po zbytek cesty sedíme tiše a mě v krku pořád pálí ten knedlík.

* * *

Nemocnice je labyrint chodeb a čekáren. Jdeme nejrychleji, jak to jde, aby to stále byla chůze, a ne běh. Já se teda v jednu chvíli rozběhnu, ale Jory mě zpomalí, protože se skoro srazím s pacientem, kterého na vozíku vyvázejí z výtahu.

„Druhý patro, oddíl K,“ opakuje pokyny, kterými nás na recepci navedli na jednotku intenzivní péče. „Už jsme skoro tam.“

Máma s tátou jsou půl hodiny za námi. Museli vyzvednout Polly ze školy a ještě před odjezdem jí to říct. Ted to zatím o tátovi neví, ale jede s nimi za mámou. Ještě nevíme, jak na tom Emmy je, ale je to s ní vážné, a kdyby se ukázalo, že je ho tam potřeba, zajet pro něj by trvalo moc dlouho. Na děti teď vůbec nemůžu myslet, protože když to udělám, doslova mi to rve srdce. Divím se, jak moc fyzicky tahle zpráva bolí, jako bych měla trup ve svěráku.

Stiskneme bzučák u vchodu na jipku a přijde pro nás ošetřovatel, který se zeptá, za kým jsme přišli. Pohlédnu mu přes rameno. Už jsem dříve v nemocnici na několika návštěvách byla, ale tohle oddělení vypadá úplně jinak. Žádní pacienti tam nesedí v postelích a nesledují zavěšené televize s hroznovým vínem a gumovými medvídky po ruce. Místo toho vidím několik soukromých pokojů se zavřenými dveřmi a všude je ticho přerušované jen pípáním přístrojů.

„Emily. Emily Landerová. Jsem její sestra Beth,“ ohlásím.

Přikývne na pozdrav a podívá se na Joryho.

„A tohle je Jory. Můj kamarád.“ Nezní to dostatečně. „Je spíš jako rodina,“ dodám.

Zavede nás dovnitř a projdeme kolem tichých pokojů na dlouhou chodbu s řadami židlí, která vede zřejmě do nějaké kanceláře. Ošetřovatel Joryho nasměruje k nejbližšímu automatu na kávu. Já kafe nechci. Sednu si a hned zase

vstanu a přecházím sem a tam. Netrvá to dlouho a vyjde doktorka, která si s námi jde promluvit.

„Beth? Já jsem doktorka Hargreavesová. Vaši rodiče jsou na cestě, že?“

Přikývnu. „Můžu sestru vidět?“

Naznačí mi, abych se posadila, a já si zdráhavě sednu s rukama pevně stisknutýma v pěst a nehty zaťatými do dlaní. Stalo se něco od posledního hovoru s tátou?

„Vaše sestra je na tom opravdu velmi špatně.“ Mluví tiše a rozvážně. *Opravdu velmi špatně.* Opravdu velmi špatně znamená, že žije. Navzdory tomu, jak se doktorka tváří ustaraně, se mi v žilách rozleje úleva jen z téhle myšlenky. Že na tom jsme špatně, vždycky říkala máma, když jsme měly rýmu nebo nás bolelo v krku. Když to teď ale o sestře říká profesionální lékařka, rozhodně to zní hůř.

Posadí se vedle mě. Za uchem má pero. Musím se hodně snažit, abych se soustředila na to, co říká.

„Emmy při té nehodě utrpěla těžké zranění hlavy a po příjezdu záchranářů nereagovala a dýchala pomalu.“ V mozku se mi vytvoří obrazy té nehody a vyjede ze mě vzlyk. Jory mi položí ruku na rameno a stiskne ho.

„Mluví? Ví, kde je? Nebo co se stalo?“ *Ví, že je její manžel po smrti?*

Doktorka zavrtí hlavou. „Vaše sestra má teď vážnou poruchu vědomí a má dýchací přístroj. Jednoduše řečeno je v kómatu, i když na poranění mozku není jednoduchého vůbec nic.“

„Umře?“ Setkáme se pohledem, nechci to vědět, ale zároveň musím. Uvažuju, jestli ta lékařka ví, jak důležité je, aby Emmy pomohla. Asi ano, asi už tady na tom místě, kde teď sedím, v té bezútěšné nemocniční bublině, ve které jsou na tom všichni pacienti opravdu velmi špatně, seděla se stovkami

rodin spoléhajících na ni při záchraně někoho, kdo pro ně byl důležitý. Jenže nikdo z nich nebyl moje sestra.

„Ještě je moc brzy, abych na tuhle otázku mohla odpovědět s nějakou jistotou. Emmyin stav nazýváme kritický, ale stabilní. To znamená, že je v ohrožení života, ale vitální známky má momentálně v normě.“ Doktorka Hargreavesová mi položí ruku na paži. „Udělám pro vaši sestru všechno, co budu moct. Půjdeme se na ni teď podívat?“

Jory ke mně natáhne ruku a já se k němu přitisknu. Pořád na sobě mám jeho sako, to, ve kterém měl v tuhle chvíli vyučovat dějepis. Jako kdybychom přeskočili do paralelního vesmíru a já nechci nic než se vrátit zpátky tam, kde Jory nemá kvůli učení čas odpovědět mi na esemesky a já se ulívám z práce pod tátovou cornwallskou tartanovou dekou a přemýšlím, jaký sacharidový oběd si uvařím na tu kocovinu. Jaký to byl skvělý život. Jak blbá jsem byla, že jsem ho brala jako samozřejmost.

Vrátíme se na chodbu mezi pokojíky. Úplně na konci je na tabuli přede dveřmi do jednoho z nich napsáno *Landerová Emily*. Opatrně vkročíme dovnitř a já si oťru oči ve snaze setřít slzy, abych ji pořádně viděla. Jakmile ji spatřím, ruka mi vyletí k puse. Kolem tváře má obvaz, který se táhne zpod brady až nahoru na hlavu, k vlasům, které jsou obvykle blond, ale teď je má tmavé a zacuchané, nejspíš zaschlou krví. V puse má hadičku a na obou pažích různé obvazy a trubičky. Natáhnu se k ní a podívám se na doktorku Hargreavesovou, jestli se jí můžu dotknout. Přikývne, takže se zabořím do křesla vedle Emmyiny postele a opatrně vezmu její ruku do dlaní. Myslím na Douga, Emmyinu první a jedinou lásku, skvělého otce Polly a Teda, jak někde leží sám – ani nevím kde. Opatrně položím hlavu na kraj jejího polštáře.

„Jsem tady, Em. I s Jorym,“ hlesnu.

Jory přenesse váhu z jedné nohy na druhou a odkašle si. „Ehm, ahoj, Emmy. Jak to jde?“

Nehýbe se. Přístroj vedle ní pípá. „Slyší mě?“ zeptám se.

Doktorka Hargreavesová zvedne obě ruce dlaněmi nahoru. „Nevíme. Není jisté, v jak hlubokém kómatu v tuhle chvíli Emmy je, ale existuje možnost, že vás slyší, a ano, je mnohem pravděpodobnější, že zareaguje na známý hlas než na nás.“

Přikývnu, ale moc nevím, co říct dál. Z chodby k nám dolehnou hlasy. Jory vykoukne ven. „Vaši jsou tady,“ oznámí. „A myslím, že i s dětma.“

„Dobře,“ odpovím. Vůbec to není dobře. Víc než cokoli na světě si přeju, aby děti nemusely svoji mámu vidět takhle.

Doktorka Hargreavesová nás zavede do soukromé místnosti, kam vzali mámu s tátou. Na křeslech jsou polštářky a na konferenčním stolku uprostřed stojí váza se sušenou kyticí. V téhle místnosti se rozpadají životy, to jsem si jistá. Kvůli dobrým zprávám by tam těch pár polštářků a vázy nedávali.

Je nás tam v tom malém prostoru hodně. Mužský hlas na pozadí, který jsem během hovoru s tátou slyšela a nepoznala, patří našemu nově přidělenému policistovi pro styk s rodinou, který teď mluví s tátou. Cestou z místnosti mi kývne na pozdrav a ještě našim sdělí, že se ozve později ohledně novinek z vyšetřování. Táta roztáhne paže a já mu padnu do náruče. Ramena se mu roztřesou a já ho obejmu a pevně stisknu. Jeho vlněný svetr voní jako on. Třicet jedna let tiskl on mě, většinou když jsem něco zvorala, a nikdo mi neuměl připomenout tak jako on, že až se z toho vyspím, bude to lepší.

„Vidělas ji? Už něco řekla?“ Táta se ode mě odtáhne a odkašle si. Řeknu mu, že jsme u ní byli jen pár minut před jejich příchodem, ale že nereaguje. Přikývne a pak kýve hlavou dál, až to působí trochu šíleně.

Máma ke mně přistoupí s Tedem v náručí a dá mi pusu na hlavu a pak naznačí Jorymu, který postává za dveřmi, aby vešel dovnitř. Působí nesvůj a ona se k němu natáhne a dotkne se ho na tváři. Máma Joryho zbožňuje, vždycky ho měla ráda. „Děkuju, že jsi Beth přivezl,“ řekne mu.

Pohlédne na ni. „Moiro, moc mě mrzí, co se stalo.“

Máma se smutně usměje. „Jsem ráda, že jsi tady, zlatíčko.“

Polly stojí v rohu místnosti u okna a je bledá a otřesená, dlouhé vlasy má pořád stažené vysoko na hlavě do culíku kvůli tělocviku, ze kterého ji přivezli. Řekli jí o tátovi, vidím jí to ve tváři. Pohlédnu na Teda a pak na mámu, která pochopí, na co se ptám, aniž to řeknu. Zavrtí hlavou. *Ještě to neví.*

Doktorka Hargreavesová nás všechny vyzve, abychom se posadili, i když Polly to odmítne, a pustí se do vysvětlování toho, co už nám s Jorym říkala dříve, ale tentokrát ji vnímám jasněji. Nikdo se nemůžeme dočkat, až půjdeme za Emmy, ale doktorka nám vysvětlí, že na jednotce intenzivní péče se k pacientům pouští vždy jen dva návštěvníci najednou, a my se dohodneme, že jako první půjde máma s tátou a pak se tam vystřídají nejdřív s Polly a pak s Tedem.

Máma se tlumeně zeptá Polly: „Může to tak být, zlatíčko? Že bychom s dědou za mámou šli jako první a pak se pro tebe vrátili?“

Polly pokrčí rameny a odvrátí se od nás.

Ted, kterému se podařilo nacpat dodávku pošťáka Pata pod konferenční stůl, k nám vzhledne a povídá: „Máma s tátou jsou tady.“

Všichni zamrzneme, až na Joryho, který si k němu dřepne, aby dodávku vytáhl. „Chceš vidět záchranky? Venku jich je spousta, můžeme se jít podívat.“ Podívá se na mámu a tátu. „Teda pokud to pomůže? Mohl bych ho vzít na chvíli ven, abyste měli klid?“

Souhlasně přikyvují. Jory Teda vyvede ven a ten u toho jednou rukou točí nad hlavou jako siréna a křičí: „Húú-úú húú-úú húú-úú!“

Máma s tátou jdou za doktorkou Hargreavesovou a mě s Polly nechají v té místnosti pro špatné zprávy.

Pohrávám si s jedním z polštářků a uvažuji, co bych tak mohla říct své neteři, abych zahнала ticho. Náš vztah je založený na vzájemném škádlení a společném popichování jejích rodičů. Vždycky s námi byla i moje sestra. Nikdy jsem nebyla taková ta tetička, která by neteř brala nakupovat nebo do parku nebo na horkou čokoládu, a na hlídání jsem Polly a Teda dostala jen párkrát. Emmy mě přestala považovat za vhodnou hlídačku ten večer, kdy se s Dougem vrátili z večere v restauraci dřív a přistihli mě v kompromitující poloze s mým tehdejším klukem. Byli úplně bez sebe vzteky. A co hůř, zklamalo je to. Zjišťuju, že jsou ze mě lidi zklamaní docela často.

Přesunu se blíž k Polly u okna, otevířu pusou a pak ji zase zavřu a rozhodnu se ji raději jen jemně pohladit po zádech. Chvilí tak stojíme. Když promluví, zní tiše a zničeně. „Já to neovládnu, teto Beth.“

„Já vím.“ Hledám nějaká utěšující slova, která by jí trochu zvedla náladu, ale ona se zrovna dozvěděla, že jí umřel táta a máma leží v kómatu na konci chodby. Na světě není nic, co bych jí mohla říct, aby to bylo lepší.

Oči má široce otevřené. „Táta měl dneska jít do práce. Přes týden nikdy nikam nejezdí, nikdy, a když to jednou udělají, stane se tohle.“

„Takhle uvažovat nemůžeš,“ utěšuju ji. „Hrozně bych chtěla, aby v tu jednu danou chvíli byli na nějakým jiným místě než na té cestě, ale stalo se a nikdo z nás to teď nezmění.“

Polly zavrtí hlavou. „Měla jsem je přinutit zůstat doma. Ona umře, že?“

„Ne.“ Prohlásím to přesvědčivěji, než jak to cítím.

„Vypadá hodně špatně?“

Jsem v pokušení trochu zlehčit ten šok, který jsem měla, když jsem Emmy poprvé spatřila, ale Polly ji zanedlouho uvidí sama a možná bude lepší, když bude připravená. Našlapuju opatrně. „Ne, špatně ne, ale je to trochu děsivý, vidět ji v těch obvazech a s trubičkama a přístrojema. Nevšímej si toho a jen se jí dívej do tváře. Máma tě potřebuje, Pol. Ta doktorka říkala, že nás možná slyší.“

„Víš to? O tátovi?“ Rozpláče se a mně zase pukne srdce.

„Ne, myslím, že ne.“

„Říkali, kam jeli? Ti policajti. Věděli, proč byli na M5?“

Zavrtím hlavou. „Neříkali, ale to my víme, ne? Měli schůzku ohledně hypotéky. A babička si myslí, že se pak možná chtěli stavit do Ikey, a proto byli na dálnici. Není to od místa tý schůzky zas tak daleko. Babička je z toho špatná, protože jim řekla, ať si udělají pěkný den. Ale nemůže za to, stejně jako za to nemůžeš ty, protože jsi jim nezabránila tam jet. Nemohlas to vědět.“

Polly se trápí představami té nehody, vidím to na ní. Já dělala cestou sem to stejné.

„Nechceš něco teplého k pití? Zajdu nám pro čaj nebo pro něco.“ Zavrtí hlavou. „Fakt ne? Stejně musím najít záchod. Nechceš jít se mnou?“ Nechci ji tu nechat samotnou. Znovu zavrtí hlavou a já jí řeknu, že budu hned zpátky, jenom si skočím na ten záchod.

Jakmile opustím jipku, propuknu v pláč. Po obou tvářích mi stékají obrovské těžké slzy. Tentokrát si je neutřu. Místo toho je nechám padat a ramena se mi třesou tak mohutně, že se na mě lidé dívají.

Na záchodě mě vyleká můj vlastní odraz. Obličej mám mokrý od slz. Sáhnu po papírovém ručníku a lehkým

poklepáváním si utřu tváře a zastrčím za uši kudrnaté pramínky vlasů, které se mi uvolnily z drdolu. Ve vlnách na mě padá čirá hrůza z toho, co se stalo, a spolu s ní i ochromující strach z dalších špatných zpráv. Děsí mě, co se bude dít dál, a panikařím z toho, že nad tím nemám vůbec žádnou kontrolu. Instinkt mi v krizi vždycky velí utéct. Jsem běžec, mojí reakcí je vždycky spolehlivě útěk, ne boj. Jenže tady žádná možnost útěku není, nemůžu zmizet a čekat, až bude bezpečné vylézt. Teď není čas se schovávat. Otřepu se a co nejrychleji vyrazím zpátky na jipku za rodinou a naší nejhorší noční můrou.

3

„Sendvič McChicken jsi přidala dvakrát. Chtělas dva?“

Máma sraští čelo a přiblíží hlavu k obrazovce. „Ne, chtěla jsem jeden. A nechtěla jsem velký hranolky, ty se mi přidaly do košíku samy!“ Ztrácí trpělivost, stejně jako vždycky, když přijdou do hry technologie. Natáhnu se před obrazovku a jemně ji odsunu.

„Já to objednáám. Táta si dá to, co vždycky? Co si dá Polly?“

Pohlédnu ke stolu. Táta sedí shrbeně a nepřítomně hledí do davu zákazníků. Ted sleduje na Joryho telefonu nějakou animovanou pohádku a pevně tiskne svého oblíbeného plyšáka, Pana Sloníka. Jory zachytí můj pohled a usměje se. Jen zlehka, smutně. Smutný úsměv mu opětuju. Polly se vmáčkla do rohu stolu a je zabraná do telefonu. „Nechce nic,“ řekne máma.

Stejně jí objednáám hamburger, vezmu si účtenku s číslem naší objednávky, popadnu nějaká brčka a ubrousky a do dvou malých bílých misek napumpuju trochu kečupu. Moc nevím, co Ted běžně jí nebo pije, ale vím, že o hranolkách bez kečupu by ani neuvažoval. Pošlu mámu s věcmi zpátky ke stolu a postávám před pokladnou, zatímco se objednávka vyřizuje. Z fastfoodového zápachu se mi zvedá žaludek. Stát teď v tuhle chvíli uprostřed mekáče mi připadá úplně

absurdní. Kdybychom tu byli jen my dospělí, nebo jen my dospělí a Polly, nikoho by ani nenapadlo stavovat se někam na jídlo, ale s batoletem holt všechno musí mít nějaký řád. Je třeba naplnit břicho.

Je pátek večer, takže je tady pěkně narváno. Dokud jsem měla co dělat při záchraně mámy před chaosem dotykového objednávání, nějak to šlo, ale teď, když tady stojím v klidu, jako by mě ten dav obkličoval. Nechci tady být, obklopená lidmi, kteří se dveřmi valí dovnitř a ven a hlasitě se smějí a naprosto bezstarostně srkají mléčné koktejly. Jejich veselí mě uráží a chci zařvat: „Čemu se smějete? To nevíte, co se dneska stalo?“ Samozřejmě že neví, co se dneska stalo, a i kdyby to věděli, sice by řekli: „To je hrůza, moc mě to mrzí,“ ale brzy by se vrátili ke svému smíchu a srkání. Jejich tragédie to není, ne? Není to jejich problém.

Mlčky se nimráme v jídle, tu a tam odpovíme Tedovi, který už stihl vdechnout obě mističky kečupu a chce po babičce, aby mu přinesla ještě. Máma mu donese tři další a on se na ni překvapeně podívá a hned se do nich pustí. Jestlipak ví, že dneska by nás mohl požádat o cokoli.

Polly svůj burger ani nerozbalila a pití se sotva dotkla. Zatímco táta s mámou působí uzavřeně a unaveně, Polly vypadá spíš nervózně a napjatě. Nevím, jestli je to normální reakce na šok a smutek, nebo ne. Možná jo. Možná je jediná, kdo reaguje správně. My ostatní mezitím zdráhavě jíme, i když nemáme hlad, aby bylo všechno co nejvíc jako obvykle pro Teda, který stále neví, že mu umřel táta, a myslí si, že máma si jen šla na hrozně dlouho zdřímnout. „Máma má bebí,“ řekl doktorce. „A je moc unavená.“

„Co budeme dělat?“ zeptám se tiše. „Myslím dneska.“ Nevím teda ani, co budeme my všichni dělat v delším časovém horizontu, ale to asi není úplně téma do McDonald's.

„Polly a Ted by asi měli zůstat u nás,“ nadhodí máma.

„Ne.“ Z toho, jak je Pollyina odpověď rázná, až nadskočím.

„Ne?“ zeptá se máma.

„Nechci k vám, babi. Chci domů.“

Pohrávám si s papírovým obalem, ve kterém bylo brčko. „Já bych s nima mohla u Emmy zůstat. Vyspím se na gauči.“ Chtěla jsem zůstat v nemocnici, ale doktorka Hargreavesová si vzala tátu stranou a řekla mu, že bychom všichni měli jet domů. Ví, že to do nemocnice máme hodinu cesty, takže slíbila, že kdyby se Emmyin stav nějak znatelně změnil, zavolá nám. Táta souhlasně přikývne. Mámě se to moc nezdá. Poznám to z toho, jak zatíná čelist. „Mami?“

Zatřeše hlavou tak, že není poznat, jestli souhlasí, nebo ne. „Na jednu noc to asi ničemu vadit nebude,“ usoudí. „Zůstala bych tam sama, ale na gauči bych se nevyspala – kvůli těm mým kloubům – a připadalo by mi divný spát v... no...“ *Jejich posteli* zůstane viset ve vzduchu, zatímco se usilovně soustředíme na Teda, který dojídá poslední hranolky a olizuje si prsty.

Máma začne odříkávat seznam pokynů, jako kdybych děti brala na nějakou dalekou expedici, přitom jen jeden večer dohlédnu na to, jak jdou spát do svých postelí. Myslí si, že je to nad mé schopnosti. Popravdě, přes noc jsem je ještě nikdy sama nehlídala, a i když tady klidně můžu sedět a tvářit se, že vím, jak to u nich chodí, už mě stihla rozhodit zmínkou o plínce, protože jsem měla za to, že Ted už chodí na nočník.

„Myslela jsem, že plínky už nenosí.“

„Na noc ano, Beth. Přes den ne.“

„Aha, dobře. No, nějak to zvládneme.“

„Hned ráno přijdeme a pomůžeme vám dát se do kupy,“ ujistí mě máma. Myslí tím: *Přijdeme tam na to dohlédnout*. Jsem si jistá, že za to budu vděčná.

Jakmile vyjdeme na parkoviště, Ted se zeptá, jestli nemůže jet domů v Joryho dodávce, a když mu máma řekne, že ne, praští sebou na zem a začne vřeštět. Na tak malého člověka dělá až překvapivý kravál.

„Už je přetaženej,“ poznamená máma, když ho zvedá ze země a uhýbá z cesty končetinám, kterými kolem sebe Ted mlátí. „Mohl by se zpátky svézt s tebou, Jory?“

Jory přikývne a jde s tátou přemístit sedačku. Zavolám na Polly, že se potkáme doma.

Dívá se na mě, ale neodpoví.

Když přijedeme k Emmy domů, máma s tátou a Polly už jsou vevnitř. Ted usnul a po neobratném boji se mi podaří odepnout popruhy sedačky a vytáhnou ho. Už si nepamatuju, kdy jsem ho měla v náručí naposledy, a je o hodně těžší, než jsem čekala.

Jory se s dodávkou otočí a pak se staženým okýnkem zastaví vedle nás. „Fakt tu nemám zůstat? Myslím, že bys teď neměla bejt sama.“

Nic si nepřeju víc, než aby tam zůstal, ale taky chci, aby Polly měla pocit, že si za mnou může přijít popovídat, když bude chtít. Ona nejspíš chtít nebude, ale mám ji a Teda dnes na starosti, a kdyby tam byl Jory, mohla by si připadat divně. Ta představa, že budu mít sama něco na starosti, a natož děti, je děsivá. Zavrtím hlavou.

„Dobře,“ odpoví Jory, ale nehne se. „Jenom jsem nechtěl, abys tu byla rozhozená o samotě, to je všechno.“

„Budu v pohodě, slibuju. Navíc kdybys zůstal, porušili bysme naše zlatý pravidlo, který jsme zavedli po zimě 2015, víš to, že?“

Zasměje se. „Rozhodně tady dneska jsou polehčující okolnosti, ale máš pravdu, bylo by to porušení pravidla. Pak ti napíšu.“

Když jdu s Tedem v náručí po chodníku k domu, všimnu si pohybu v sousedním obýváku a krátce zahlédnu Emmyna souseda Alberta, než zase zmizí za závěsem. Emmy o Albertovi hodně mluví. *Je mu už přes osmdesát, ale pálí mu to.* V poslední době jsem nechtěla, aby o něm vůbec mluvila, protože mi to připomínalo jeden nešťastný incident, ke kterému došlo před několika měsíci, kdy jsem to přehnela s pitím a pozvracela se mu do květináče. Emmy s Dougem se mohli propadnout hanbou. Měla jsem se Albertovi další den omluvit, když to po mně Doug uklidil, ale já to neudělala, protože mi bylo strašně špatně, a pak už nějak nebyla vhodná příležitost. Jsem si jistá, že mě teď nemá rád, protože kdykoli se mermomocí snažím vyhnout jeho pohledu, cítím, jak na mě upřeně zírá. Zatímco čekám, než mi máma otevře, uvědomím si, že tuhle rozpačitost ohledně sestřina postaršího souseda jsem až dosud považovala za jeden z problémů svého života.

Máma nás pustí dovnitř a hned si ode mě Teda převezme. Noční plínku, pyžamo a kartáček už má v ruce, aby ho mohla rovnou uložit do postele. Je tady ten policista pro styk s rodinou, kterého jsme potkali v nemocnici, a mluví v obýváku s tátou. Už víme, že ten řidič nákladáku se v nemocnici zotavuje z infarktu, který byl s největší pravděpodobností příčinou nehody. Já toho víc o vyšetřování slyšet nechci, takže si sednu dole na schody a raději si prohlížím rodinné fotky na zdi.

Emmy strávila celou věčnost výběrem fotek a jejich aranžováním na zdi ve snaze napodobit nějakou „výstavní zeď“, kterou viděla na Instagramu. Neúnavně jsem si z ní kvůli tomu utahovala, stejně jako vždycky, když ji nadchlo něco, co viděla u nějakého influencera, ale ty fotky vypadají skvěle. Vybrala rámečky v několika jasných barvách a moji pozornost si teď přitáhl jeden oranžový rámuující černobílou fotku jejich

čtyřčlenné rodiny na pláži. Myslím, že jsem ji ještě neviděla, a postavím se, abych si ji prohlédla zblízka. Okamžitě mi vhrknou slzy do očí. Emmy drží Teda na boku v náručí a Polly stojí před svým tátou, který ji volně drží kolem ramen. Teda asi něco těsně před tím, než fotku vyfotili, rozesmálo, protože má smíchem zakloněnou hlavu a jeho máma, táta i sestra jsou k němu otočení. Nikdo se nedívá do foťáku – Polly si rukou zakrývá ústa a chichotá se, Doug zřejmě zrovna něco říká a Emmy má obličej částečně zakrytý kudrnatými vlasy, jak jí do nich fouká vítr. Stačí se na tu fotku jen dívat a úplně je slyším. Jak se ti čtyři smějí a Emmy si s předstíranou zlostí stěžuje: „Aspoň *jednu* pěknou rodinnou fotku. Copak chce máma tak moc?“

„To jsem fotil já.“ Z obýváku vyjde táta a postaví se vedle mě.

Opřu mu hlavu o rameno. „Ve Widemouth?“ Snažím se rozeznat ty duny za nimi.

„Jo,“ přitaká smutně. „Loni na Den matek. Dopoledne jsme se šli projít a pak se sem vrátili grilovat, pamatuješ?“

Pamatuju si to grilování. Na pláž jsem to nestihla, protože večer předtím jsme byli s Jorym v hospodě, takže jsem zůstala v posteli a dívala se na *The Hills*. Rozesměje mě vzpomínka na zprávu, kterou mi ten den švagr poslal, a táta se na mě zmateně podívá. Ukážu na fotku. „Na tý procházce jsem nebyla, ale Doug mi poslal fotku z pláže přes WhatsApp. Byl na ní ve výskoku s rozpřaženýma rukama a napsal k tomu: ‚Takhle to vypadá, když nemáš kocovinu‘. Poslala jsem mu na to emodži se vztyčeným prostředníčkem.“

Táta rozhořčeně zamlaská, ale pobavilo ho to. Úsměv je však rázem pryč, když se z obýváku vyřítí Polly a obličej má zkřivený vztekem. „Jak se tady můžete takhle smát?“

S tátou se na sebe podíváme, ústa dokořán. Mohla za to vzpomínka na Douga, šťastná vzpomínka. Jen jsme ji spolu

chtěli sdílet, dopřát si v tomhle šílenství jednu světlou chvíli. Hned si připadám provinile, že nevypadám smutněji. Máma na nás shora sykne, ať tak nehlučíme, že Ted zrovna usnul.

„Polly, holčičko...“ Táta obtížně hledá slova. Snaží se ji nasměrovat zpět do obýváku, ale ona zůstává neochvějně dole pod schody.

Taky nevím, co říct. Ukážu na tu fotku, chci to vysvětlit, doufám, že třeba přijde za námi a prohlédneme si ji společně. „Zrovna jsem dědovi říkala o jedný vtipný zprávě, co mi táta poslal ten den, kdy jste vyfotili tuhle fotku. Dělal si ze mě legraci, protože–“

„Ne.“

Zarazím se. Polly vrtí hlavou tak rázně, až se bojím, že si něco udělá. Ta pubertáčka přede mnou se široce otevřenými očima a strnulými rameny se tak moc nepodobá té bezstarostné holce z fotky na pláži, že ji skoro nepoznávám. Má v sobě tolik trápení, že by to stačilo pro nás pro všechny. Najednou mi dojde, že i když jsme sice zdrcení všichni, Polly a Tedovi to úplně převrátilo svět vzhůru nohama.

„Promiň, že jsme se smáli, Pol. Nechtěli jsme tě naštvat. Můžeme něco udělat? Chceš si promluvit?“ Pohlédnu na tátu, aby mi pomohl.

„Byl na tebe tak pyšnej, holčičko,“ chlácholí ji táta. Natáhnu se k Polly a doufám, že mě nechá ji obejmout, nebo aspoň stisknout ruku. Pořád vrtí hlavou. Tátova slova ji zjevně ještě více vyvedla z míry.

„To teda nebyl.“ Protáhne se kolem nás a vyběhne nahoru. Vykročím za ní, ale táta mě zastaví, ať jí nechám trochu prostor. Když za ní prásknou dveře, oba sebou trháme. Objeví se ten policista s hrnkem čaje a podá mi ho. Na tátu se omluvně usměje.

„Tobě jsem, Jime, neudělal, protože Moira říkala, že už pojedete domů.“

Táta ho ujistí, že to nevádí a že už jedou. Nechci, aby jeli. Cítím, jak ve mně narůstá panika, a uvažuji, jestli bych mámě neměla říct, že bychom nakonec všichni měli přece jenom odjet k nim. Nezvládnou se tady o to postarat. Nikdy jsem se o nic nezvládla postarat.

„Ne vždycky se truchlení projevuje tak, jak bychom čekali,“ kývne policista směrem nahoru ke schodům.

„Má takovej vztek. Nevím, co říct.“ Ustrknu si čaje. „Až to zítra řekneme Tedovi, to o jeho tátovi, bude to... Bude tomu rozumět?“

Táta mi položí ruku na rameno a stiskne ho. „Všichni jsme hrozně unavení, Beth. Byl to dlouhý den. Nechme zítřejší starosti zítřku, co ty na to?“

„Dobře,“ souhlasím, i když si ty starosti dělám už teď.

Když jsou s mámou na odchodu, přistihnu se, jak se k nim tisknu a prsty svírám látku jejich kabátů. Chci jim říct, že nevím, co mám dělat s Polly, nebo jak se zachovat, jestli se Ted v noci probudí, ale neřeknu nic. Když je pustím, máma na tátu vrhne pohled, kterému nerozumím.

„Můžu tady zůstat místo tebe, holčičko,“ navrhne. „Klidně jeď domů s tátou.“

„Ne, bude to dobrý. A ráno stejně přijedete.“ Odjíždí i policista pro styk s rodinou, abychom si všichni mohli odpčinout.

Když zavřu dveře, seshora slyším tlumený pláč. Jdu za ním a najdu Polly v ložnici rodičů, jak se na zemi opírá o jejich postel a v klíně má Dougův svetr. Sednu si na podlahu vedle ní.

„Fakt už tu nikdy nebude?“ Obrátí se ke mně s pronikavým pohledem.

Zavrtím hlavou. „Mrzí mě to, Pol.“ Položím jí ruku kolem ramen a nechám ji se o mě opřít. Tvář má zabořenou do tátova svetru.

Chvilí zůstaneme sedět na podlaze, dokud se nevypláčeme až do prázdna. Polly odejde do postele, nabídnu jí, že můžu spát s ní v pokoji, ale odmítne to s tím, že bude v pohodě a uvidíme se ráno. Než sejdu dolů, zkontroluju Teda, který zlehka pochrupuje a peřinu s traktorem má odkopanou na straně postele. Cítím, jak se mi při myšlence na zítřejší rozhovor s ním sevře hrudník, a projede mnou nová vlna hrůzy. Když ho opatrně přikrývám a zastrkuju mu peřinu pod tělo, snažím se raději soustředit na jeho klidné chrápání.

„Jen spi, broučku,“ zašeptám. „Moc mě to mrzí.“

4

Nakonec to bylo ještě horší, než jsem si vůbec uměla představit. Ted byl z toho, co jsme říkali, zmatený, a čím byl zmatenější, tím příměji jsme se museli vyjadřovat. Nakonec to zvládla máma, která v tu chvíli působila silnější než my ostatní. Dřepla si k němu, vzala ho za ruce a co nejjasněji mu vysvětlila, že táta není v práci ani se neléčí v nemocnici. *Už se domů nevrátí, broučku, ale tebe ani tvoji sestřičku opustit nechtěl. Měl vás moc rád.* Ted chvíli seděl úplně tiše a pak se začal dožadovat mámy, což vedlo k dalšímu těžkému sdělení. „Přijde brzy?“ opakoval pořád. „Až nebude unavená?“ Ještě nikdy jsem se nemusela tolik snažit, abych se nerozbrečela.

Vrátili jsme se do nemocnice, tentokrát bez Teda, kterého hlídala Emmyina kamarádka Kate. Máma prohlásila, že pro něj bude lepší, když si bude moct pohrát s Kateinou dcerou, která byla stejně stará jako on, než se nechat vláčet do nemocnice a zpátky. Napadlo mě se zeptat, jestli by pro něj nebylo dobré mámu zase vidět a pro ni ho aspoň slyšet, když ne vidět, ale máma už to domluvila. Přijela ráno hned po sedmé, trochu manická z nedostatku spánku a připravená rozdávat úkoly. Mým prvním bylo nachystat Tedovi nějaké oblečení z jeho šuplíku, ale když jsme odcházeli, všimla jsem si, že na sobě má něco jiného, než jsem mu vybrala, takže nevím, proč

se vůbec obtěžuje někoho instruovat. Stejně všechno pokaždé předělá. Vždycky to tak bylo.

Polly sotva promluvila a je unavená a nesvá. Zdá se, že jsem jediná, komu se včera podařilo usnout, a myslím, že to bylo díky té kocovině, na kterou jsem zapomněla, ale která mě dostihla, jakmile jsem se natáhla na pohovku a zhasla lampu. Vzbudila jsem se se ztuhlým krkem, a teprve až když Ted shora volal mámu a tátu, jsem si vzpomněla, kde jsem a proč.

Doktorka Hargreavesová nás znovu zavedla do místnosti pro špatné zprávy. Je dnes neklidná, zaneprázdněná, ale stejně si udělá čas nám pečlivě vysvětlit, co se s Emmy děje. Nemá pro nás žádné dobré zprávy, ale ani žádný bezprostřední důvod k obavám (kromě těch, které už máme). Moc nevíme, jak s touhle zprávou naložit. *Mohlo by to být horší*, myslím si, což je docela absurdní, protože upřímně, o moc horší by to být nemohlo. Emmy je každopádně naživu, i když skoro všechno hrálo v její neprospěch. Neměla tady být, ale je. Upínáme se k tomu a zároveň jsme velmi zklamaní, že se neprobrala a nezačala mluvit.

„Chcete se na něco zeptat?“ obrátí se na nás doktorka Hargreavesová.

„Neuzdraví se, že?“ Všichni se otočíme k Polly – po tom dlouhém tichu jsme překvapení, že slyšíme její hlas – a pak zpátky na doktorku Hargreavesovou, která zjevně pečlivě váží slova. Ve svých čtrnácti Polly ještě není dospělá, ale taky je moc velká na to, aby se s ní mluvilo jako s dítětem.

„Upřímně řečeno, zkratka nevíme. Za posledních dvacet čtyři hodin jsme provedli spoustu vyšetření a testů a ještě nás jich spousta čeká. Maminku vyhodnotíme podle Glasgowské stupnice hloubky bezvědomí, která se používá k určení míry vědomí pacienta. Tuhle stupnici budeme používat stále, takže budeme mít dobrý přehled o případných zlepšeních, ale taky

uvidíme, kdyby nedejbože došlo ke zhoršení. Poranění mozku jsou nevyzpytatelná, a proto je před námi dlouhá a nejistá cesta. Nemůžu ti slíbit, že se maminka uzdraví, ať už úplně, nebo aspoň částečně, protože existuje možnost, že se to s ní nezlepší. Pevně ale doufám, že se uzdraví.“

Cítím, jak přikyvuju, protože spojení „pevně doufám“ mě povzbudilo. Samozřejmě pevně doufáme všichni, jenže my ostatní nemáme tušení, o čem mluvíme. Doktorčina naděje přece musí mít větší váhu než naše, ne?

Vzhledem k tomu, že k Emmy můžeme jen po dvou, se máma rozhodne, že nejdřív půjde ona s Polly a my je pak po hodině vystřídáme. S tátou uděláme, jak řekne. Ani jednomu se nám nechce klidně sedět, a když nás slušně požádají, abychom místnost pro špatné zprávy uvolnili pro další rodinu z běžícího pásu rodin, kterým je třeba sdělit špatnou zprávu, rozhodneme se projít.

Táta hodně a rychle mluví. Pod očima má tmavé kruhy a na krku a bradě šedé strniště. Nikdy se nezapomene oholit a takhle neupraveného jsem ho naposledy viděla kdysi v létě, když jsme byli tábořit. Ty týdny stanování během školních prázdnin patří k nejšťastnějším dnům mého života, ale přesto jsem se loni v létě nenechala od Emmy a Douga přemluvit, abych s nimi a dětmi jela na týden pod stan do Polzeath. Měla jsem s nimi jet. Brala jsem jako samozřejmost, že ještě bude spousta příležitostí.

Sjedeme výtahem dolů k recepci a zamíříme ven na čerstvý vzduch. Je tam volná lavička, která je zjevně vlhká, ale stejně se posadíme. Táta mluví o závěticích.

„Musí se to řešit hned?“ Cítím, jak mě lavička i přes džíny studí a poupravím si kabát, abych ho měla pod zadkem.

Táta si povzdechne. „Bohužel to všechno musím řešit docela brzy. Tvoje sestra a Doug mě jmenovali vykonavatelem

svých závětí. A vzhledem k tomu, jak je na tom Emmy špatně, mám povinnost dohlédnout na Dougovy záležitosti. Nikoho jiného moc neměl, co?“

„Ne,“ přitakám. „Na to jsem vůbec nepomyslela.“ Doug nikdy nepoznal svého tátu a s mámou měl komplikovaný vztah. Od té doby, co se přestěhovala do Irska, skoro nebyli v kontaktu. Vzpomínám si na jedno rozpačité rodinné setkání kdysi dávno, kdy se s mámou pohádala, kdo bude držet batole Polly, ale nepamatuju si, jestli vůbec někdy viděla Teda. Naše máma s tátou byli Dougovou nejbližší rodinou. A asi i já. Často mi říkal, že to je jako mít otravnou malou ségru.

„Pořád nemůžu uvěřit, že je pryč.“ Pohrávám si s roztrženými okraji díry v džínech na koleni.

Táta zavrtí hlavou. „Ani já ne. Pořád myslím na ten den, kdy mi přinesl do úschovy kopie těch závětí. Uložil jsem je do šuplíku v mámině starém psacím stole a pamatuju si, jak jsem tvojí sestře řekl: ‚Doufám, že je nikdy nebudu potřebovat.‘ Smáli jsme se, protože nám to tehdy připadalo tak nepravděpodobný. Bylo to prostě jen pro jistotu. ‚Kdyby náhodou,‘ říkala. Že když je to všechno sepsané, bude se jí v noci líp spát. Nikdy by mě nenapadlo...“ Hlas se mu vytratí. Chvíli jsme zticha. Opřu si hlavu o jeho rameno a on mi položí ruku na paži. „Vybrali si tebe, holčičko. V závěti. Jako opatrovníka pro Polly a Teda v případě jejich smrti. Víš to, že?“

Přikývnu. O těch závětech jsem věděla, ale stejně je to šok, když mi to připomene. Píše se tam *v případě jejich smrti*. Emmy neumřela.

„Tvoje máma už je z toho trochu na nervy.“

„Jak to myslíš? Všichni jsme na nervy.“ Jenže vím úplně přesně, jak to myslí. Podle mámy nejsem vhodný opatrovník. Už tehdy, když s tím Emmy u večere přišla, se jí to nezdálo. Po chvíli tiché nevrlosti vyjádřila své obavy, zatímco servírovala

moučník. „A určitě chceš, aby se o děti starala Beth? Co na to říkáš ty, Beth? Není pro tebe zrovna lehký postarat se ani o sebe. Jak by ses proboha mohla postarat o děti?“ Pokrčila jsem rameny a pustila se do cheesecaku, protože jsem nějak nenašla energii vzrušovat se jejím nesouhlasem s tím, že mě někdo vybral k něčemu, co zcela zřejmě nikdy nenastane. Ona pak ještě před tím, než byl čas na kafe, zvládla vytáhnout můj „zlozvyk“ střídat zaměstnání, osobní dluh, hrozná výsledky v romantických vztazích a šest bodů, které mi vzali za rychlost, a završila to návrhem, „že by si jenom Emmy možná mohla vybrat někoho zodpovědnějšího. Někoho *dospělejšího*, to je všechno“, na což Emmy reagovala poznámkou, že už jsem starší, než byla ona, když měla Polly.

„Maminka se jen bojí, jak to zvládneš. Myslí si, že toho na tebe bude moc.“ Táta našlapuje opatrně. „Víš, že já věřím, že zvládneš všechno, pro co se rozhodneš. Ale spolehlivost a zodpovědnost nejsou tak úplně tvoje nejsilnější stránky. Tak to zkrátka je.“

„Taky se bojím, jak to zvládnou,“ přiznám. „Ale Emmy s Dougem mi možná věřili víc.“

„Jo. To možná jo.“

„Doprčic, tati. Mohl by ses aspoň tvářit, že si to myslíš.“ Málokdy spolu mluvíme našťvaně, ale mám pocit, že je na mámině straně.

„Promiň, holčičko.“ Neptám se, jestli se omlouvá, protože to tak nemyslel, nebo ho mrzí, že to neumí zamaskovat. Řekla bych, že to bude ta druhá možnost. Popravdě, sama jsem překvapená úplně stejně jako ostatní, že se na mně Emmy s Dougem shodli jako na nejvhodnějším opatrovníkovi pro své děti. Překvapuje mě to hlavně u Douga, který mi jednou řekl, že mu připomínám puberťačku uvězněnou v dospěláckém těle z filmu *Přes noc třicátkou*. Nemůžu si pomoci, ale

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Krůček po krůčku.
Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.